

Національний
банк України

Положення про розкриття інформації про страхового посередника та порядок реалізації страхового продукту як додаткового до інших товарів, робіт або послуг, що не є страховими

Проект постанови до обговорення

Управління захисту прав споживачів фінансових послуг

Київ, 2024 рік

Коротке резюме

Проблематика на ринку

- Страхові посередники не розкривають споживачам інформацію про свою діяльність. Зокрема інформацію про можливість та порядок сплати страхової премії через страхового посередника та супроводження страховим посередником споживача в разі настання події, що має ознаки страхового випадку. Таким чином, переважна частина споживачів страхових послуг не мають розуміння, що страхові посередники задіяні не тільки у реалізації страхового продукту, а ще й у супроводженні споживача під час всього строку дії договору.

Підстави для розробки

- **Повноваження встановлювати вимоги до:**
 - Порядку реалізації страхових продуктів як додаткових до інших товарів, робіт і послуг, що не є страховими (частина дванадцята статті 86 Закону України «Про страхування»).
 - Переліку іншої інформації, яку страховий агент, субагент, додатковий страховий агент та страховий брокер зобов'язаний повідомити клієнту перед укладенням договору страхування (пункт 12 частини першої та пункт 9 частини другої статті 88 Закону України «Про страхування»).

Мета

- 1) Врегулювати питання належного розкриття інформації про страхових посередників, а також порядок реалізації страхових продуктів як додаткових до інших товарів, робіт і послуг, що не є страховими.
- 2) Врегулювати питання розкриття інформації про страховий продукт ОСЦПВ* з урахуванням вимог нового Закону про ОСЦПВ**.

*Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

** Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» № 3720-IX від 21 травня 2024 року

Вимоги щодо розкриття інформації страховими посередниками

Страховий посередник до укладення договору страхування зобов'язаний надати споживачу інформацію про страхового посередника шляхом розміщення на власному вебсайті* інформації про:

- Перелік класів страхування, за якими укладаються страхові продукти, які реалізує страховий посередник
- Перелік відокремлених підрозділів страхового посередника, в яких споживач може укласти договір страхування
- Можливість та порядок сплати страхової премії на поточний рахунок страхового посередника зі спеціальним режимом використання
- Способи здійснення страхових виплат страховим посередником (якщо страховий посередник здійснює страхові виплати зі свого поточного рахунку)
- Перелік та порядок надання асистуючих послуг** страховим посередником (для страхових посередників, які надають асистуючі послуги)
- Порядок обробки персональних даних споживачів та дії страхового посередника щодо їх захисту
- Контакти, за якими споживач відповідно до законодавства України має право звернутися до страхового посередника, Національного банку України та інших уповноважених державних органів

*або в паперовій чи електронній формі, у тому числі засобами електронної пошти, або в інший спосіб за домовленістю зі споживачем, за умови можливості підтвердження факту надання такої інформації споживачу, якщо у страхового посередника немає власного вебсайту

**включає в себе організацію допомоги споживачу в разі настання страхового випадку, а також координацію дій споживача для врегулювання страхового випадку та здійснення страхової виплати

Вимоги щодо розкриття інформації окремими страховими посередниками

Субагент

Надає споживачу інформацію про страхового агента, за дорученням якого він здійснює діяльність з реалізації страхових продуктів

Страховий Брокер

Надає споживачу інформацію про порядок супроводження споживача у процесі врегулювання страхових випадків

Додатковий страховий агент

Надає споживачу інформацію про найменування товару, роботи або послуги, що не є страховою та пропонується разом з додатковою страховою послугою як складовою одного пакета або договору

Вимоги щодо реалізації страхових продуктів, як додаткових до інших товарів, робіт та послуг

Страховий продукт, що є додатковим до інших товарів, робіт або послуг, що не є страховими, реалізується виключно шляхом укладення договору страхування, умови якого викладені в окремому примірнику та додатках до нього (за наявності).

Зокрема, забороняється підписання договору страхування за таким страховим продуктом у чеку або у іншому документі, що підтверджує купівлю товару

Страхова премія за страховим продуктом, що є додатковим до інших товарів, робіт або послуг, сплачується окремо від такого товару, роботи або послуги

Зокрема, забороняється оплата одним платежем страхової премії та вартості придбаного товару або вартості фінансової послуги.

Перелічені обмеження не застосовуються, якщо:

- Укладення такого договору страхування є обов'язковою умовою надання іншої послуги, включаючи фінансову послугу, відповідно до законодавства;
- Законодавством для договору страхування, обов'язковість укладення якого визначена законом, передбачено інші вимоги до форми та/або порядку його укладення.
- Такий страховий продукт є складовою частиною одного договору разом з іншим товаром, роботою або послугою, що не є страховою

Зміни до Положення № 174* щодо розширення обсягу розкриття інформації

Страховик до укладення договору страхування на окремій вебсторінці з інформацією про страховика на власному вебсайті, розкриває інформацію про:

- Порядок обробки персональних даних споживачів та дії страховика щодо їх захисту
- Контакти, за якими споживач відповідно до законодавства України має право звернутися до страховика, Національного банку України та інших уповноважених державних органів

Страховик та страховий посередник розкривають таку інформацію про страховий продукт ОСЦПВ**:

- Порядок укладання та оплати договору ОСЦПВ**
- Способи отримання інформації про факт внесення запису про договір ОСЦПВ** до Єдиної централізованої бази даних МТСБУ*** (включаючи посилання на вебсторінку МТСБУ***, де забезпечено можливість отримання такої інформації)
- Інформацію про МТСБУ***, включаючи контактні дані МТСБУ***, або посилання на вебсторінку МТСБУ***, де розміщено таку інформацію
- Перелік категорій фізичних осіб, які мають право на зменшення розміру страхової премії (за внутрішнім договором ОСЦПВ**)
- Інформацію про чинність договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності у разі зміни власника забезпеченого транспортного засобу
- Підстави та порядок здійснення регламентної виплати МТСБУ***, або посилання на вебсторінку МТСБУ***, де розміщено таку інформацію
- Порядок дій споживача для отримання страхової виплати за прямим врегулюванням страхового випадку

* Положення про розкриття інформації та розміщення інформаційного документа про стандартний страховий продукт на вебсайтах страховиків та страхових посередників, затверджене постановою Правління Національного банку України від 20 грудня 2023 року № 174

** Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

*** Моторне (транспортне) страхове бюро України

Уточнюючі зміни до Положення № 174* щодо порядку розкриття інформації про страховий продукт

Уточнено вимоги щодо порядку розкриття інформації про страховий продукт в залежності від типу страхового продукту та особи, а саме:

Страховик та страховий посередник розкривають інформацію за **стандартними страховими продуктами** на окремій вебсторінці з інформацією про такий страховий продукт на власному вебсайті та в програмному застосунку

Страховик та страховий посередник розкривають інформацію за **страховими продуктами, що не є стандартними**, в паперовій або електронній формі, у тому числі засобами електронної пошти/шляхом надання посилання на інформацію, що розміщується на вебсайті страховика (страхового посередника)/шляхом надання доступу до такої інформації через особистий кабінет споживача чи програмний застосунок, або в інший спосіб за домовленістю зі споживачем, за умови можливості підтвердження факту надання інформації

Страховий посередник, у якого відсутній власний вебсайт, розкриває інформацію за стандартними страховими продуктами шляхом її надання в паперовій або електронній формі, у тому числі шляхом надання посилання на інформацію, що розміщується на вебсайті страховика та/або засобами електронної пошти та/або шляхом надання доступу до такої інформації через особистий кабінет споживача чи програмний застосунок, або в інший спосіб за домовленістю зі споживачем, за умови можливості підтвердження факту надання інформації